

על הדרך עץ עומד /איציק מאנגר

על הדרך עץ עומד צמרתו תשוח,
עזבוהו ציפוריו לאנחות הרוח.
אל דרום ומערב ואולי מזרחה,
רק הרוח תלטף צמרתו ששחה.
אל אימי אני אומר: "נא הקשיבי, אמא,
אף אני ציפור אהיה וכנף ארימה.
אל העץ אעופה לי, לא אנוד ממנו,
אציץ לו שיר עליז ואנחמנו"

ים טרי טרי טרי -
טרי טרי טי

אז אימי מוחה דימעה, "בן יקר, הבן לי,
אל תעוף לבד בקור שמא תצטנן לי".
-"אל תבכי, אימי, חבל על מאור עיניך,
כך וכך אהיה ציפור ואפרוש כנפיים".
סחה אמא ובוכה, - "איציק, אוצרי לי,
לפחות קח בגד חם שתהיה בריא לי.
ערדליים שתנעל, קשור צעיף על עורף,
אויה לי ואללי כה קשה החורף".

ים טרי טרי טרי -
טרי טרי טי

גופיה חמה תילבש אל נא תיתפרחח,
או חלילה בין מתים תבוא להתארח!
כמה לי קשה עכשיו איך כנף ארימה,
מה קלה היא הציפור מה כבד לב אמא.
אז בעצב אחייך אמא אל עיניך,
לא נתנה אהבתך לי לפרוש כנפיים.
על הדרך עץ עומד צמרתו תשוח,
עזבוהו ציפוריו לאנחות הרוח.

ים טרי טרי טרי
טרי טרי טי

הגינן בקבוץ המשתנה - ראיון עם אסא ברק

אסא קיבל עליו את האחריות על תחום הגינן בקבוץ ולקראת מועד חג האילנות ביקשתי לשימוע את דעתו בנדון.

מה בעצם לך ולתחום הנוי ?

תמיד הייתה לי אהבה מיוחדת ועניין רב במראה הפיזי והאסתטי של הקבוץ. נושא הגינן והשפעתו על נוף הקבוץ, חשוב לי מאד. ניתן לראות זאת גם בגינה הפרטית המושקעת סביב ביתי. שלומי ושולה פנו אלי לקבל את התפקיד, ובשמחה נענית לבקשתם.

מה הוא הגדרת התפקיד ?

שאלה טובה, מפני שהקבוץ בנושא זה מתנהל אחרת מבעבר. הגדרת התפקיד הוא "ממונה מטעם הקבוץ בוועד הגינן של האגודה". רכז הועדה הוא אביב כהנא מההרחבה. יש ביננו שיתוף פעולה מצוין.

אם כן, אז מה בעצם סמכויותיך ?

הסמכויות תלויות אך ורק בשיתוף הפעולה בין כל הגורמים השונים ובגיבוי שאני אקבל מהם. הגורמים השותפים הם: יו"ר האגודה, מנהלי הקבוץ, נציגי המועצה וקבלן הנוי.

כדאי להפנים שתקציב הגינן נמצא באחריות האגודה ומחולק בין הקבוץ וההרחבה.

יש משהו שמטריד אותך בתפקיד שלקחת עליך ?

כן, לצד הרבה שיפורים שנעשו בשנה האחרונה כמו: שתילה חדשה, גיזום שיחים ועצים ובעיקר סלילת הכביש היפה בגבעה הדרומית, אני מוטרד מההזנחה ומהעזובה הקיימת בחלק מהאזורים הציבוריים ובעיקר באזורי מגורי החברים. הבעיה שם נובעת א. ממצב התשתיות. ב. ממרקם האוכלוסייה המגוונת הכוללת, חברים, תושבים, יורשים וצעירים, שחלקם אינם מקדישים תשומת לב אלמנטרית לטיפוח גינתם ואינם מקפידים על הניקיון סביב ביתם. בנוסף, לאור הפרטת המים, יש לי חשש כבד שחלק מהחברים יבחר בהפסקת השקית הדשאים והגינות הפרטיות. אנחנו חייבים למצוא דרך למניעת התייבשותם של השטחים הללו ולשאוף שקיבוצנו ימשיך להראות ירוק. לא מקובלת עלי הגישה "החדשה", הגורסת שמוסדות הקבוץ מסירים כל אחריות על השטחים הפרטיים.

תוכל לפרט מהם התחומים שבכוונתך לעסוק ?

- א. מעקב שוטף אחר עבודת קבלן הגינן. פיקוח על איכות עבודתו.
- ב. יוזמות בטיפוח פינות גינן בשטחי הקבוץ.
- ג. המשך היוזמה של שתילת עצים חדשים.
- ד. דרישה ממוסדות הקבוץ להקצות יותר תקציבים ייעודיים לשיפור מראה הנוי של הקבוץ.
- ה. אנסה להיות כתובת זמינה ותומכת לחברים במגבלות הנהלים החדשים.
- ו. מעורבות בניקיון השוטף של חצר הקבוץ הכולל ניקיון הכבישים ופינות האשפה.

לסיום אסא מבקש להגיד 2-3 משפטים חשובים :

- א. עלינו לעשות הכל שקיבוצנו יראה נקי, ירוק ופורח. יש לכך השפעה עצומה על איכות חיינו, על אופיו התרבותי של הישוב ועל חינוך הילדים. ישוב מטופח משקף בעיני את מצב רוחו ואת שביעות רצונו של הציבור.
- ב. אני קורא לחברים להשקיע בגינותיהם הפרטיות. יש בכך חשיבות רבה למראה האסתטי של ביתם הפרטי ותרומה משמעותית למראה הכללי של הקבוץ.
- ג. אנא, הקפידו להניח ולרכז את הגזם והפסולת במקומות המיועדים לכך.

ראיינה והביאה לדפוס: יהודית

נשיא המדינה ורעייתו ערכו בבית הנשיא סדר ט"ו בשבט בהשתתפות חקלאים מכל רחבי הארץ שקראו לסיוע לחקלאי ישראל הנשיא ריבלין:

" החקלאות היא ערך, לא רק עסק, ערך מיסודות הציונות ואל לנו לנטוש אותו - מדינת ישראל של היום היא מעצמת חקלאות המייצאת ידע חקלאי למקומות הקשים והמורכבים ביותר בעולם ומביאה להם ברכה"

הקהילה שלנו חצויה

ב-1. 26-27 התקיימה הצבעה בקלפי האם להאריך את הקדנציה של שולה אופיר כמנהלת הקהילה.

תוצאת ההצבעה 73 תומכים ו-74 מתנגדים מעידה כי הקהילה חצויה בנדון. מספר המשתתפים הגבוה בהצבעה מעיד, כי ההכרעה בנדון הייתה משמעותית מאוד לחברים. נראה לי, כי מחלוקת זו משקפת מחלוקת עמוקה יותר לגבי דרכנו כקהילה 12 חברים, התומכים בהארכת הקדנציה של שולה אופיר ציינו כי "ללא שולה תהליכי השיוך ותהליכי הקליטה יתקעו לזמן ארוך!" ופרושו עצירת המומנטום בתהליכים. מחצית מהמצביעים לא שוכנעו מנימוק זה. הכל מסכימים, כי חלק גדול מהתהליך אינו תלוי בנו. התומכים טענו, כי שולה היא מקצוענית המתמצאת ברזי הבירוקרטיה ומביאה ידע מעודכן לדיונים, בעוד, לדברי המתנגדים ניתן להשיג מומחים אחרים לנושא. התנגדותם נבעה בעיקר מחוסר שביעות רצון מתפקודה החברתי ויחסיה הבין אישיים של שולה אופיר.

נראה לי, כי מחלוקת זו נגרמה בגין חסרים בשיח בקהילה שלנו. כפי שטענו התומכים יש חברים שעבודתה של שולה (בתחומי השיוך והקליטה) כמעט ואינה ידועה להם וחלקם גם לא מיחסים חשיבות להיבטים בירוקרטיים אלה, תוך הדגשת מגרעותיה של שולה אופיר בתחום יחסי האנוש.

לדעתי, חסר עדכון שוטף על עבודתה של שולה ומשמעותה ודיון ציבורי דמוקרטי על התהליכים, אותם הובילה. מאידך, נראה לי, כי התומכים לא התייחסו ברצינות מספקת לתסכול ולאכזבה, שהיו מנת חלקם של המתנגדים לשולה אופיר. אלו הסתגרו בהתנגדותם ולא העלו לשיח את אי הנחת מהתפקוד החברתי של שולה.

נראה לי, כי מתבקש שיח מגשר על המדיניות המצופה ממנהלת/ת הקהילה ודיון על היחס בין ההשקעה בתהליכים בירוקרטיים (הנגזרים מהפיכתנו לקבוץ מתחדש ודרישות רשויות הממשל) ותהליכים חברתיים פנימיים (כשסד הזמן שאנו מאפשרים לפעילות הניהול מוגבל). גיבוש הסכמות ופשרות בנושאים אלו עשוי לשנות את הרגשת החברים ולצמצם את המחלוקות בקהילה.

חברי ההנהלות התכנסו בעקבות תוצאות ההצבעה והציעו להיכנס להליך של חיפוש מחליף לשולה. חברי ההנהלות גיבו את שולה ותמכו בה.

שולה אופיר תמשיך בתפקידה עוד חצי שנה, שתוקדש למציאת מחליף/ה לשולה, להערכות לתיאום שנוי תקציב הקהילה ולחפיפה.

חברי ההנהלות ציינו, ש"לא כל החברים הם שותפים מלאים להבנת התהליכים העיקריים אותם עובר הקבוץ, לחשיבות קידום וקיום החלטות הקשורות בהם."

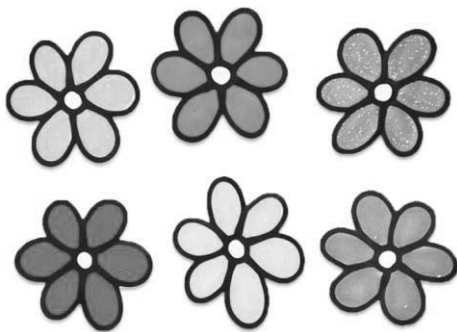
נראה לי, שכדי שהמצב ישתנה יש להבטיח שיתוף קבוע של החברים בנעשה ובהחלטות המוצעות. מאידך, על החברים הנוטים לפסיביות וניתוק, לקחת חלק פעיל בהבנת החלטות המתקבלות ומשמעותן.

אחרי פרסום עמדת ההנהלות פרסם אריק הראל נייר עמדה בכותרת איפה הדמוקרטיה? אריק משיג על התהליכים בשיחת קבוץ, בפרסומי הצדדים ובחצר, טרם ההצבעה ומציע לשנות את שיטת הבחירה של בעלי התפקידים.

השורה האחרונה של דבריו לקיים "הצבעה חוזרת (על בחירתה של שולה) עם נימוקים בעד ונגד – זאת תהיה בחירה דמוקרטית במיטבה!"

חברים נוספים חולקים על עמדת ההנהלות, אבל אחרים רואים בכך פתרון מושכל לסוגיות הדמוקרטיות והתהליכיות- ארגוניות העומדות בפנינו.

יהודית אפרתי

*אזניאל צהן ופית מיטניצקי שהשיעור אמרנו -
 פשוט כנפים אקראית התחלנו חזרות
 מלא טוב אכס, אהוריק, אסביס ואכל האשפחה
 צפק צלחה והפכה נחת*

*ארת וקלאוזיו וכל האשפחה
 הפכות חמות אהולצת הנכרה אלמא בת אזנה
 ופלואי*

אנתי נאוסיתין שהשתחרר מרה"ל נחיתה רכה בארץחות ופת ערות מוצלחת

מלחמת נייר בנייר

מה שכתבתי אינו מקשה אחת לכן חילקתי את הכתוב לכמה פרקים :

פרק א: והארץ תשקוט, אין יותר מאמרים בתאי הדואר, אבל טוב שכל אחד הציג את יכולתו להיות יו"ר קהילה. אבל אם יש יכולות ומוטיבציה לעשייה, לא צריך להיבחר ולהיות בעל תפקיד כדי לעשות. כל אחד על פי כישוריו יכול לעשות את מה שחשוב לו לשנות, בשביל זה הוא לא צריך את אמון החברים. קומו ועשו! אתם מוכשרים, בעלי יכולת, אז למה לחכות. החברה מחכה לשינויים כאלה ואחרים. נקבל אותם באהבה, זה יעשה רק טוב.

פרק ב: אני מוכרחה להודות, שיש בינינו חברים שקמים ועושים. אקרא כמה מהם בשמותיהם - צביה גרשוביץ עושה כל כך הרבה בתחום התרבות והחגים, שבאים עלינו לטובה - תודה. מרים קלין ששנים מביאה למועדון את הקשישים ודיירי בית הדר, להנעים את הרגשתם לפחות לשעה קלה - תודה. ליאורה בן חורין עושה כל שנה בעונת הרחצה בבריכה, התעמלות במים למבוגרים ונותנת שחייה חופשית לאלה שיודעים לשחות. עצם היותה ופתיחת הבריכה כמעט כל ימות השבוע נותנים הרגשת בטחון - תודה. אפרת פרנקל לא נבחרה לארגן טיולים, אבל ארגנה טיול מאוד מעניין לאתר ההנצחה של המודיעין. זה היה גם טיול למידה על יחידות המודיעין, שהפגיש אותי עם כל הפעולות הנפלאות, הנעשות למעננו ולמען המדינה, עליהן לא ידעתי - ישר כח מחכים לעוד טיולים מסוג זה, המעניקים חכמה ודעת - תודה. ותודה מיוחדת לטלי מגידש ולצוותי החגים הפועלים בהתנדבות במסגרת הישוב. ועדה שקמה לה ללא בחירה בקלפי - צוות "חברותא". הם פועלים בעיקר לטובת בני הגילאים 70 עד.. ומאפשרים למעוניין טיולים קטנים, הרצאות ועוד - ברוכים תהיו. סאני זלינגר מזכירה לנו על הבזארים לפני החגים ואחראית עליהם - תודה. נירה שויאר שיודעת להנעים בנגינת חלילית לאלו שלעיתים במצוקה, ממני אישית - תודה מיוחדת.

התאהבתי בחברים שקראו לעצמם "צוות עצים". הייתי עדה לפתיחת שיחה ביניהם, כאשר יהודית קנטור קראה בפניהם שיר על עץ. מאוד מרגש ככה נפתחה שיחה על משהו שמאוד אהוב עלי. הם הביאו תכנית לוועדה משקית וקבלו סכום כסף והרי לנו עצים במלוא קומתם, שבעוד מספר שנים יעטרו את הקבוץ ביופיים - תודה. חשוב לציין, שברור לי, שלא ציינתי את כל העושים השקטים ויבואו כולם על התודה והברכה. **פרק ג:** אני לא יכולה לעבור בשקט על המאמר החתום, של קבוצת ה-12, שרצו לשכנע אותי ללכת אחריהם בבחירות לקלפי. הרגשתי, שהם מתייחסים אלי, כאילו שאין לי דעה משלי ויכולת להחליט לבד. פעם בשביל להיבחר לתפקיד הרמנו יד והיו סופרים את הידיים שהורמו על פי שיקול דעתו של כל אחד. זה היה בפרהסיה, ידענו מי בעד ומי נגד. חבל שהיום מנסים להוביל מהלך כזה של חתימת חברים, שלא נותנים לנו לעשות את הדברים בדיסקרטיות. כל החתומים חברים נפלאים ולא פעם קיבלתי תמיכה מהם - הם יודעים לעשות תפקידים, אני מלאת הערכה, גם אם לא היו חותמים את שמם. ובלי לדבר הרבה הגיע הזמן, שנפנה מקום לפעילות צעירים יותר, כמו אנה ג ואסף אוזן שתורמים בתרבות ואני מאחלת למרכוס הצלחה.

בהזדמנות זו, כשהעט שופע מילים, כל משפחת סעידי מודה לאסתר יוגב על ברכתה על הספר "אלה תולדות משפחת סעידי". בדיעבד למדתי ממך מה זאת היסטוריה ומה זאת מיקרו היסטוריה.

תהי ברוכה ותודה על כל מלה שלך שנכתבה.

שושקה סעידי

לידיעת החברים,

במסגרת תכניות העבודה של ההנהלה העסקית, נקבע בין היתר כי יש למצוא שימוש מתאים לאתר המטמנה, שהוא בעצם הבור הצפוני של המחצבה, הנמצאת כידוע אחרי מטעי השקדים שממזרח ללולי הרבייה.

בהתאם, ניכנס בזמן הקרוב לבחינה של שתי חלופות:

- אחת - היא אתר לקיצוץ גזם ותחנת מעבר לפינויו.

- שניה - היא אתר לפעילויות מטווחים וספורט אתגרי.

בשתי החלופות, אם בכלל יבשילו, הכוונה היא להתקשרות עם מפעיל, שייקח על עצמו אחריות מלאה לקבלת כל האישורים הדרושים, ולעמידה בכל התנאים והדרישות של המשרד לאיכות הסביבה, רשויות התכנון והבניה, וכל גורמים רלוונטיים, ומניעת כל מפגעים כמו רעש, ריח, אבק, וכיוצא באלה.

החלופה הראשונה נראית כרגע יותר מתקדמת, משום שיש גורם מוכר הפועל בתחום שנתן הצעה ומעוניין להתקדם. מדובר על חברה שעוסקת באיסוף גזם ממועצות אזוריות ועיריות שונות, מביאה אותו לאתר איסוף שבו ממיינים ומקצצים את הגזם. את הגזם הקצוץ מפנים לאתרי קומפוסט, רפתות פרדסים (חיפוי קרקע כנגד עשבייה) ועוד.

בהנהלה העסקית הוחלט להתקדם בבדיקת היבטי איכות הסביבה והיבטים נוספים לגבי החלופה הראשונה, ולבחון במקביל גם את החלופה השנייה.

גילעד

בחודש ינואר ירדו 45 מ"מ גשם.

מסיפורי המקום

המכון של מיכה מן.

חליבה ראשונה.

הכל היה מוכן לחליבה ראשונה. לאחר שנים של הליכה מפרה לפרה, מתחת לתחת, לעבור עם כדי חלב כבדים, הגיעה שעתם הגדולה של הרפתנים - פתיחת המכון החדש כולו מכוסה חרסילה, שלא נאמר בוטיק החלב. במכון החדש, כל תחת בא למכונת החליבה והרפתן עומד במקום, לא סוחב, אלא עומד במקום. בכל מקרה, הכל צוחצח והוכן לחליבה ראשונה, שלא נאמר חגיגית. ראשית התרגשו הפרות ואחר התרגשו גם הרפתנים.

ההתרגשות לפני היא: אי ידיעה על כל המצבים והאירועים שיתכנו. זה כולל גם התנהגות בלתי מתוכננת, או בלתי צפויה מראש של תגובה להתרחשות. הייתי בין ההמון שהסתופף לראות את הפלא בהתגשמותו - לראות את החליבה הראשונה. הרצפה הקירות הכל רטוב לאחר השטיפה האחרונה, לפני הפעלה. כל הפרות כבר בתור למכון. מיכה בודד בחליבה הראשונה. הוא נעמד למראשותיה של הפרה הראשונה להיחלב. פתאום הפרה החלה מחרבנת, ובכך היא בעצם, הביעה דעתה על כל הבלגן שמסביב. מיכה לא היה מוכן למחאה מסוג כזה ולא ידע איך להגיב, הוריד מיד את הקסקט מראשו ולא נתן לרצפת המכון הטהור להיטמא. כמה כובעים יצטרך אם זה ימשיך כך? כאשר החלו ליפול הגללים, מיכה מבלי לחשוב תלש את כובעו מהראש ונתן לגללים לגדוש את כובעו ההפוך, רק שהרצפה תישאר נקייה.

איתי ישראל

משולחן העורכת

לגליון הקודם (83) קיבלתי תגובות מ-3 סוגים:

*תגובות אוהדות – החומר רלוונטי חשוב ומעניין.

*תגובות מבקרות – הדברים מיצגים את דעת בעלי התפקידים ויש לאזן ע"י עמדות חלופיות של חברים, מה שיבטיח דיון ציבורי ודמוקרטי.

*תגובות ספציפיות של חברים, שהתייחסו לדבריו של שלומי גרבר ושאלו ובכן מי הכתובת? האם התחום פרוץ? האם זה התר לעשות בתחום כל דבר, כי אין מי שיטפל?

אני מקווה, שהמזכירות תרים את הכפפה ותתייחס לעניין, ששלומי גרבר העלה

אני חוזרת ומזמינה חברים להציג עמדות ודעות מנוגדות לבעלי התפקידים להרהר ולערער על תפישות שהוצגו ובכך לתרום לדמוקרטיזציה של הדיון הציבורי.

יהודית אפרתי

"המחלה"

כמה מילים על מחלת הסרטן לרגל "יום הסרטן הבינלאומי" שצוין ב – 4.2.2017.

לכל תקופה ישנה מחלה שמעוררת חרדה ופחד, בימים קדומים הייתה זו הצרעת, בהמשך הדבר, ה"מגיפה השחורה", הטיפוס, שחפת ובמאה העשרים היו אלו בעיקר מחלת לב וכלי דם (התקפי לב ואירועים מוחיים), עם התפרצויות של מחלות זיהומיות כגון איידס, אבולה, שפעת העופות ו SARS.

ללא ספק, את מקום רוב המחלות והמצבים הרפואיים הללו, תפסה בשנים האחרונות, ובצדק, מחלת הסרטן או כפי שהיא מכונה פעמים רבות "המחלה".

לא ניכנס לפאן הפסיכולוגי של הקושי, שקיים פעמים רבות כפרטים וכחברה, לדבר ישירות על מחלת הסרטן, אולם התייחסות לחולי זה כ"המחלה" או, כפי שלרוב אומרים בחדשות, כאשר נפטר אדם מפורסם ממחלת הסרטן, "...נפטר לאחר מאבק מושך במחלה קשה..." מלמד על הפחד והקושי להתמודד עם חולי זה, שנתפס כגזרת גורל ללא מרפא!

סרטן הוא שם כללי למחלות שונות, שבהן מספר תאים בגוף מתחלקים בצורה בלתי מבוקרת. הצטברות של תאים כאלה, יוצרת גידול ממאיר ובמקרים מסוימים, חלק מתאים אלה נודדים למקומות אחרים בגוף ויוצרים גרורות.

בניגוד למקובל, מקור המונח סרטן הוא לא בגרורות, שמדומות על ידי זרועותיו של בעל החיים סרטן. היפוקרטס, הרופא היווני הזכור לטוב על "שבועת הרופאים" שניסח, תיאר בשנת 400 לפני הספירה מחלה שאותה כינה "קרקינומה" karkinos הוא סרטן ביונית; השאת (גידול), המופיעה על עור החולים בה, הזכירה לו את סרטן הים, בקליפתה הנוקשה ובשלוחות היוצאות ממנה לצדדים. מתרגמי של היפוקרטס ללטינית, השתמשו לצורך זה במילה cancer שפירושה זהה. המונח נשאר בעינו מאז ועד ימינו. אגב, היפוקרטס הבדיל בין שאת ממאירה, קרקינומה, לבין שאת שאינה ממאירה, אונקוס, Onkos כלומר תפיחה, מכאן שמו של חקר הסרטן והטיפול בו, אונקולוגיה.

ללא ספק, ה"כבוד" לו זוכה מחלת הסרטן בשנים האחרונות ראוי! ברשימת סיבות המוות בעולם המערבי חל שינוי מהותי בעשרות השנים האחרונות, כאשר עד לאמצע המאה הקודמת, סיבת המוות העיקרית הייתה זיהום (דלקות ריאה, שחפת וזיהומים חיידיקים אחרים). לאחר הכנסת השימוש הנחרב באנטיביוטיקה ושיפור שיטות החיטוי והסטריליזציה, תפסו מחלות הלב וכלי דם (התקפי לב ואירועים מוחיים) את המקום הראשון כסיבת המוות המובילה בעולם המערבי. בשנים האחרונות, עם שיפור הטיפול המונע במחלות לב וכלי הדם, שיפור איזון גורמי הסיכון והטיפול בכלי דם חסומים, כאשר בו זמנית תוחלת החיים עולה, תופסת בהרבה מקרים מחלת הסרטן, את המקום הראשון, כמחולל המוות העיקרי בעולם המערבי.

חשוב להבין, סרטן הוא שם כולל למחלות רבות, כאשר ה"מחולל" הוא תא החולה עצמו, כך שקשה לכלול בסל אחד, את כל חולי הסרטן. לא רק שסרטן שד וסרטן מעי גס הן שתי מחלות שונות. שני סרטני מעי יכולים להיות מסוג שונה ובדרגות שונות והם גם שתי מחלות שונות. גם אותו סרטן שד, מאותו סוג תא, באותה דרגה, בשתי נשים שונות אלו שתי מחלות שונות! כך שמחלת הסרטן ב 1000 אנשים זה 1000 מחלות שונות!

על פי נתוני משרד הבריאות, שפורסמו לקראת יום הסרטן הבינלאומי, בישראל אובחנו בשנת 2014 (הנתונים האחרונים שנאספו ועובדו) כ-26,000 חולים עם סרטן חודרני. בגברים, הייתה האבחנה השכיחה ביותר, סרטן הערמונית (יהודים) וסרטן הריאה (ערבים). בנשים, היה סרטן השד השכיח ביותר (יהודיות וערביות). נצפית ירידה מובהקת סטטיסטית בהיארעות סרטן: בגברים מאז 2008; בנשים מאז 1990. בתום שנת 2014 חיו בישראל כ-104,000 תושבים אשר

אובחנו עם המחלה בין השנים 2010-2014. בשנת 2014 נפטרו בישראל כ-11,000 אנשים מסרטן חודרני. בגברים הייתה סיבת המוות השכיחה סרטן הריאה (יהודים וערבים) ובנשים, סרטן השד (יהודיות וערביות). גם התמותה מסרטן במגמת ירידה מובהקת מאז 1995 בגברים, כאשר בנשים נצפית ירידה מובהקת מאז 1990. בהשוואה בינלאומית נמצאת ישראל מעל לממוצע מדינות ה-OECD, מבחינת היארעות הסרטן. אולם, מבחינת התמותה מסרטן, נמצאת ישראל מתחת לממוצע מדינות ה-OECD.

לרוב, לא ניתן למנוע סרטן, אולם סרטן הוא לא גזירת גורל. הקפדה על אורח חיים בריא בכל הנוגע לתזונה מאוזנת, פעילות גופנית, הפסקת עישון וחשיפה מבוקרת לשמש יכולים לתרום במניעת סרטן.

לצערנו, לא קיימות בדיקות דם פשוטות ויעילות, שהוכחו מדעית לגילוי סרטן. יש לזכור, שלרוב בדיקות דם הרוטיניות, שמבצעות במרפאה, לא נועדו לכך והן אינן מזהות סרטן. אבל, בדיקות הדם הרוטיניות, יכולות לרמוז על בעיה שדורשת ברור, כאשר האבחנה המבדלת הינה גם מחלת הסרטן (בדיקות הרוטינה חשובות יותר למעקב ואיזון תחלואה קרדיווסקולרית, כגון סכרת, איזון שומני הדם וכולסטרול, תפקודי כבד וכליות). חשוב לבצע מעקב מרפאתי שנתי במרפאה ובדיקות סקר לגילוי מוקדם של סרטן על פי מן וגיל, כולל בדיקות דם סמוי בצואה, קולונוסקופיה מגיל 50 לגברים ולנשים, לגברים בדיקת ערמונית ולנשים בדיקת סקר לסרטן השד (אולטרסאונד, ממוגרפיה ובדיקת כירורג שד) ובדיקת גניקולוג כולל PAP. חשוב לקבל יעוץ לגבי הסיכון לסרטן והצורך בבדיקות סקר בתדירות שונה, באנשים עם רקע של סרטן בקרוב משפחה מדרגה ראשונה, במקרים אלו פעמים רבות מומלץ גם על יעוץ גנטי.

חשוב! גילוי מוקדם של מחלת הסרטן, או של גידול טרום סרטני (כפוליפ במעי הגס) יכולים להיות מצילי חיים!

בתחום הטיפול בסרטן, אנו מצויים בעיצומה של מהפכה, כאשר בגידולים סרטניים רבים, את מקומם של הטיפולים המסורתיים, שכללו במשך שנים רבות ניתוחים רדיקליים לכריתה של הגידול ונוסף רקמה בריאה סביב הגידול (ניתוחים קשים ביותר עם תמותה גבוהה וסבל ניכר לשורדים), החליפו גישות חדשות יותר, של מתן טיפול כימותרפי, עוד בטרם הניתוח לצמצום ממדי הגדול, ניתוחים ממוקדים וקטנים יותר וטיפול כימותרפי וקרינת משלים. בנוסף, עיקר פריצת הדרך, הינה בכניסתם של טיפולים ביולוגיים, אשר מחליפים את הטיפול הכימותרפי במקרים רבים. הטיפולים הביולוגיים (אשר לרוב שומעים עליהם סביב דיוני סל הבריאות בשל עלותם הגבוהה), הינם מולקולות (לרוב נוגדנים אנושיים המיוצרים במעבדה), אשר פועלות באופן ישיר כנגד מולקולות המאפיינות גידול מסוים – בדומה ל"מפתח ומנעול". כך קיימים טיפולים המתאימים לגידולי שד מסוימים, גידולי מעי, גידולי עור כגון מלנומה, גידולי ריאה וגידולים אחרים. הטיפולים הביולוגיים מצטיינים בכך, שהם מאוד ספציפיים, עם מיעוט תופעות לוואי, בניגוד לטיפולים הכימותרפיים ובעלי יעילות גבוהה ביותר בטיפול (ואולי אף לריפוי בחלק ממקרי הסרטן). כאמור, חסרונם הגדול של הטיפולים הביולוגיים, הינו במחיר האסטרונומי! עם כניסתן של חברות תרופות רבות לתחום הטיפול הביולוגי לסרטן ופיתוח תרופות ביולוגית חדשות, אנו צופים, כי בעתיד הקרוב, מחירם של הטיפולים הביולוגיים צפוי לרדת ולהיות זמין וזול יותר!

הטיפולים הביולוגיים הינם עדיין מוגבלים ונמצאים בשימוש רק בחלק ממקרי הסרטן, אולם העתיד נראה מבטיח. קיימים בפיתוח טיפולים ביולוגיים, לרוב סוגי הסרטן בעלי פעילות ויעילות גבוהים, כאשר חלקם צפויים להיות טיפולים בעלי יכולת ריפוי מלאה. בנוסף, כפי שכתבתי מעלה, היות וסרטן הוא מחלה אישית ישנם תרופות ביולוגיות ש"יותאמו" אישית לתאים החולים של

החולה ותהיה "תפירה" אישית של תרופה ביולוגית לחולה עצמו – רפואה אישית במובן האמיתי של המילה ולא כסלוגן פרסומי.

והעיקר, כרגיל, בריאות שלמה לכולם!
הרופא שלכם.

עם נועה ויעל והמשפחה כולה

אנו אבלים על מות חברתנו

רות יערי

רות יערי קורות חיים 15/2/17

רותי נולדה ברובע שרלוטנבורג אשר בברלין ביוני 1923. הוריה שהיו ציונים עלו לישראל וגרו בה, אך לקראת לידתה של רות החליטו לשוב לברלין ושם היא נולדה. למרבה הצער, נפטרה אמה זמן קצר לאחר הלידה. היא עברה לבית סבתה שם טופלה ע"י דודתה. המשפחה הייתה גדולה ומלוכדת והיא חוותה ילדות מאושרת. הקשר עם אביה היה רופף.

עם עליית הנאצים לשלטון, עברה רותי לבית ספר ציוני שרמת הלימודים בו הייתה גבוהה מאד. שם גם למדה עברית. היא השתייכה לתנועת נוער ציונית ועלתה לישראל במסגרת עליית הנוער ב-1938 והגרעין אליו השתייכה, נשלח לקבוץ בית זרע. סבתה נפטרה אחרי עלייתה של רותי ארצה ודודתה נשלחה למחנה השמדה בריגה. הגרעין נשלח להקים את קבוץ אל גביש שליד רעננה שם הכירה את בעלה לעתיד, חיים ז"ל. לאחר מספר שנים, עלפי דין התנועה, עוברים כל חבריו לכפר מנחם. רותי וחיים מתחתנים ולזוג נולדות 2 בנות, נועה ויעל. מאוחר יותר יגיעו גם הנכדים דניאל ורוני וגם הנין, יונתן בנו של דניאל.

בקבוץ עבדה בחינוך ולאחר מכן, בתחילת שנו ה-50 בחרה בהוראת אמנות כיעודה בחיים. רותי יצאה ללימודי הוראת אמנות ומלאכה וכמנהג הימים ההם המשיכה בעבודתה בקבוץ. שנים רבות לימדה אמנות ומלאכה במוסד כפר מנחם שהפך עם השנים לבית הספר צפית. היא העמידה דורות רבים של תלמידים שהעריכו מאד את עבודתה. בשנת שבתון המשיכה רותי בלימודי אמנות בבצלאל שם גם זכתה בפרס עיצוב המוצר. בגיל מבוגר, לקראת פרישתה, החלה בלימודי אמנות לתואר ראשון באוניברסיטה העברית בירושלים.

רותי פרש מעבודתה בגיל 72 ובגיל 76 סיימה גם את לימודי התואר השני. בשלב זה עבדה מספר שנים כמתנדבת בבית החולים קפלן במחלקת טיפול נמרץ. את שנותיה האחרונות העבירה רותי בביתה והיותה עוגן למשפחה כולה. בשנים אלה זכתה גם לטיפול המסור והאוהב של סימי אשר הייתה כבת המשפחה. הקבוץ כולו משתתף באבלן של נועה, יעל והמשפחה כולה. יהי זכרה ברוך.

אמנון

האובדן היכה בנו כברק, כן, למרות גילה המופלג של אמא. במה נתנחם?

נזכור היטב שאמא תמיד אמרה שהיו לה חיים טובים ומלאים, גדושי פעילות ועשייה, והיא מיצתה אותם ומימשה את חלומותיה ושאיפותיה. אמא, בכוח אישיותה, בנתה ממשפחתנו הקטנה תלכיד איתן, אותו נשאף לשמר. כבנות קיבוץ, שגדלו בחינוך המשותף, אולי "גילינו" את אמא בגיל מאוחר יחסית. אבל לא מאוחר מדי, ולמרות השבר הגדול שבא כאשר איבדנו את אבא שלנו, וגם ככל שבגד הגוף, אמא נשארה צעירה ואופטימית ברוחה, ואנחנו זכינו. נזכור את הקשר המיוחד של אמא עם נכדיה, כמה שמחה בהם, דאגה להם והתגאתה בהם, והם מצידם התעקשו לבקר את סבתא כל שבוע ולקבל את זמן האיכות האישי שלהם איתה.

מצעירותה הייתה אמא עצמאית, מקורית, יצירתית, בעלת יושרה מופלאה, עם חוש הומור דק, סבלנית וחכמה בהתנהלותה, מכילה את גחמות הדור הצעיר וקשובה למשובותיו. היא הייתה סקרנית ופתוחה להתנסויות חדשות, וכך יצאה לחפירות ההיסטוריות במצדה, לצעדות של פעם, להמשך לימודים בגיל הפנסיה (בגיל 76 קיבלה תואר שני בתולדות האמנות מהאוניברסיטה העברית)

נזכור את מסעות השורשים לברלין. (בזכות תרומתה למוזיאון היהודי בברלין היא "חברת כבוד" של המוזיאון).

היו לאמא זיכרונות נפלאים מעשרות שנות הוראת אמנות ומתלמידיה הרבים, אותם אהבה עד מאד. אמא ידעה גם להציב להם אתגרים וגם לתת להם את המרחב להתבטא ולהתפתח.

לעולם ננצור בליבנו את המפגשים על המרפסת בביתה, בקיץ ובחורף, כשעל כוס הקפה ניהלנו שיחות מרתקות, מעניינים שברומו של עולם ועד נושאי היומיום, כשאמא משתתפת פעילה ותורמת את ראייתה המפוכחת, גישה החיובית ושמחת החיים שלה.

וכאשר החליטה אמא שהגיע הזמן לקבל עזרה בבית היה לנו מזל גדול לקבל את סימי למשפחה. בעדינות וברגישות, עם המון חום ואהבה, סימי נתנה לאמא את כל מה שהיה דרוש כדי להמשיך וליהנות מחייה וממשפחתה. תודה גדולה לך סימי שלנו. ותודה לדני וליגאל שהיו איתנו בימים הקשים האחרונים. אמא, ניקח עמנו להמשך הדרך את כל מה שלימדת אותנו ונתת לנו. אנחנו אסירי תודה שהיית לנו כל-כך הרבה שנים.

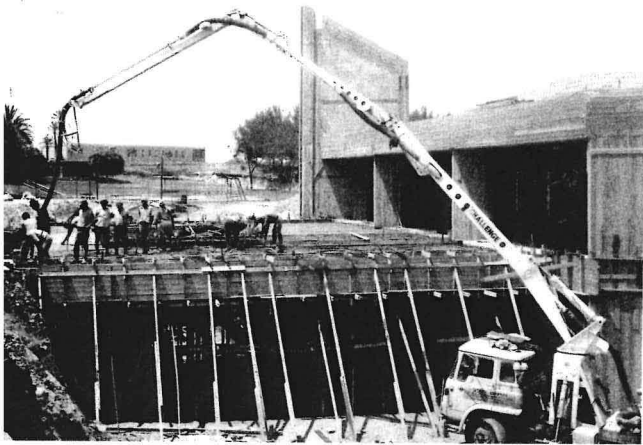
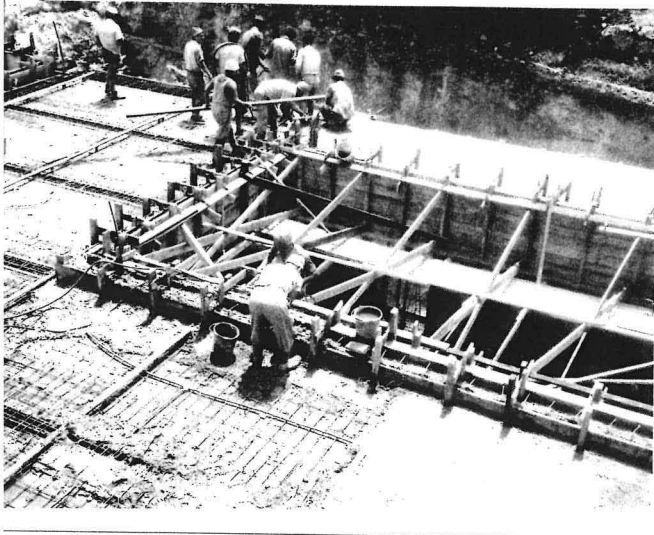
(נועה בשם המשפחה)

בימים האחרונים יושב מול הדף והיד קפואה.
כלום לא יוצא מלבד הדמעות שזולגות ומכתימות את הנייר.
איך ניתן בכלל לתאר את הרגש הזה? מאיפה להתחיל?
המילים מאבדות את משמעותן.

סבתא שלי, כמו סבא, היא אדם של מעשים, כן, זה הדור הזה, העצום.
אהבתה משתקפת בנו, במשפחתנו הקטנה ובמעשינו.

וכך, ללא הרבה מילים, בשבועות האחרונים היינו לצידה בכל רגע ורגע.
סימי החזיקה את ידה בלילות,
אמא שלי לחשה באוזניה מילים של אהבה,
יעל ליטפה ברכות את מצחה,
ורוני, שלרגע לא משה ממיטתה, מחבקת אותה
וכשהגיע הרגע להיפרד, אני, נכדה הקטן, נשקתי לה ועל שפתי
שתי מילים בלבד: סבתא תודה, סבתא תודה

(דניאל, הנכד)

בספרו של מנחם באר אבני דרך/אבני בנין
מקדיש וכותב למשה "בידידות חמה בעד
ההשתתפות רבת השנים"

מני

געתון 2015

ואני הקטן הייתי שם עם מנחם באר האדריכל,
איש הקהילה והמוסיקאי
ועם שמוליק כץ-הצייר, הקריקטוריסט
והמוסיקאי ועם הצייר שרגא וויל
ואנכי הקטן ביניהם.

מה אני עושה בין הענקים, הגדולים והמפורסמים.
לפעמים צבטתי את עצמי, על מנת להיווכח שאכן
אני יושב ושומע, ומקשיב לכלך מילה היוצאת מפי
הגדולים - מנחם שרגא ושמוליק.

פגישות כאלה היו פועל יוצא של שליחות אמנותית
וציבורית, אשר מנחם הארכיטקט העמיס על שכם
כולנו - הנוכחים.

ישבתי עם מנחם ושמוליק על תכנון וביצוע של שורת
עבודות קרמיקה לקירות במגזר היהודי והערבי,
מול שולחנו במחלקה הטכנית (איבן גבירול 30 ת"א)
בשנים בסביבות 1999.

שמעתי ושרטתנו ושוב ושוב, ככל שספגתי
"התרחבתי וגבהתי".

פגישות אלו, הפכו למאורע, שהקפיץ את עובדי
המחלקה הטכנית לבוא לחדרו הקטן של מנחם,
מול הדפים והתכניות ולשמוע על הפרויקט החדש.
קווי המבנה והפרוגרמה היו ברורים, עתה הגיע הרגע
הגורלי ו"ההיסטורי" שלך שילוב אמנות התזיתות,
פנים וחוף. והדעות היו חלוקות, ולא במהרה הגענו
למוסכם ולמתאים.

אני הקטן, התייחסתי בעיקר לצד הביצועי - תכנון
לעשייה בחומר וציפויים, יחד עם המודל המתאים.
בהזדמנות זאת גם פרסתי את הצד המקצועי והרגיש
של עבודה בחומר.

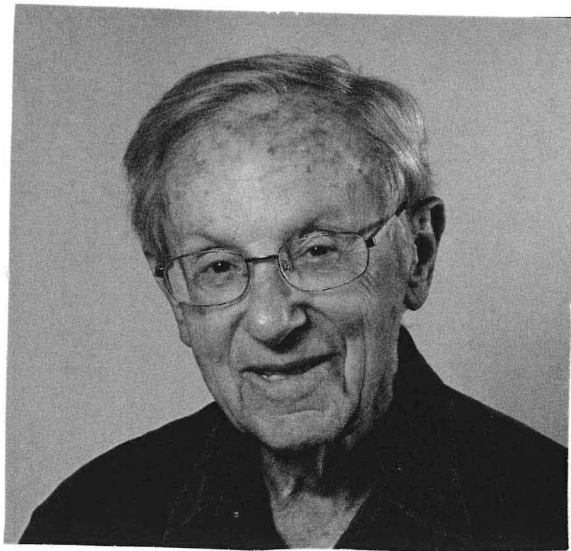
ואז הצטרף גם שרגא וויל, גם הוא מתוך ניסיון בתחום
במקצוע הקראמי, כתוצאה של שורת עבודות משותפות
בינו לבני.

אחרי כשעה ויותר נפתחה דלת ונכנס יחידי הארכיטקט
חיליק ערד עם מגש של בייגלה מצופה בשומשום,
יחד עם כמה בקבוקי שתייה, כמתנה מהארכיטקט
ואבי כולנו - שמוליק מסטצ'קין, אכן חמישייה,
והבייגלה הגיע בזמן. כל כך, הרבה
שרבוטים, מילים, ורעיונות וגם תגבורת קולינרית.

מנחם באר יחידי לאורך כ- 30 שנה היה אומר, משנן
ומשנן מדי מפגש - ...לכל אדם שליחות עלי אדמות.
אני מנסה לבצע אותה ככל יכולתי ואתה מצטרף אלינו,
עליך, להרגיש כמונו ודומה. ואכן, עמדתי במבחן הביצוע
והתוצאות משולבות במבנים של מנחם ועשרות
ארכיטקטים שונים, כאשר המטרה קדושה, ובעיות הזמן
נמוגות מעוצמת הנכונות להשקיע ולתת לדור זה ולדורות
הבאים, סביבה נעימה לחיות בה.
חלק גדול ממאותי, אני תב למנחם האדריכל, איש הרוח,
המוסיקאי וידיד אמת.

יהי זכרו ברוך.

משה סעידי 12.2.2017

האדריכל מנחם באר ז"ל

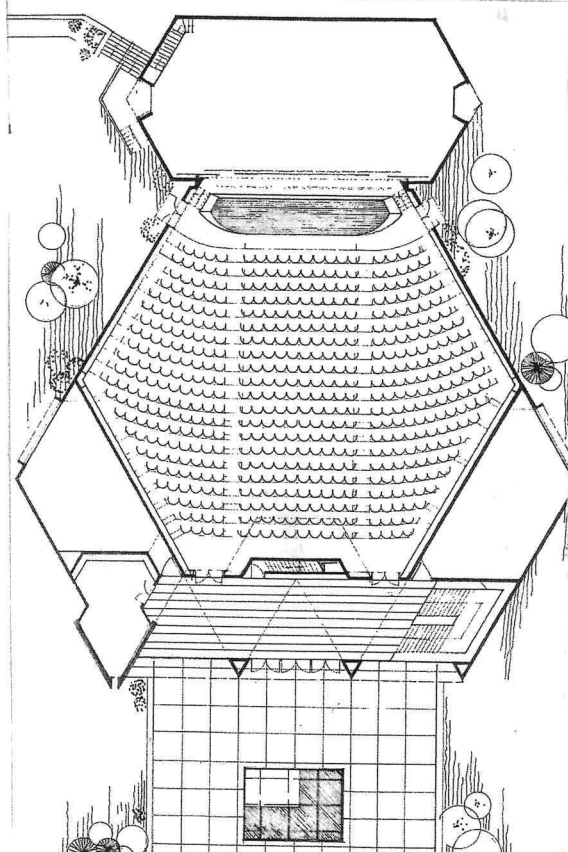
האדריכל מנחם באר ז"ל מתכנן בית הבנים שלנו נפטר בקיבוצו געתון ב- 28.1.2017, כשהוא בן 92 שנים.
 מנחם באר ז"ל היה אדריכל רב תחומי ותכנן:
 מבני תעשייה, מגורים, מוסדות חינוך, מוסדות ציבור, בניה פרטית, בניה ציבורית ועוד ועוד. כחבר קיבוץ תוכננו רבות מעבודותיו למען קיבוצים, אך לא רק, עבודותיו פזורות בכל רחבי הארץ והשפיעו על הנוף הבנוי בארץ.
 עיקר פעילותו המקצועית נעשתה כשהסגנון השליט באדריכלות היה הסגנון הבינלאומי. סגנון זה גרס שתוכנו התפקודי של המבנה, או מהות הפעילות האנושית בו, אמורים לחולל את חווית החלל האדריכלי המאכלס פעילות זו. התתביר הצורני והשפה העיצובית האסתטית אמורים לשקף את ה"אמת" של הבניין ואופן תפקודו.
 במרוצת השנים פיתח מנחם באר עמדה סגנונית עצמאית – הוא מיאן לקבל את העמדה שה"קישוט" אסור והוא שילב בבנייניו אמנות ואמנים.
 מנחם באר כתב בעניין זה "ואכן אחד מכרטיסי הביקור וה"אני מאמין" הארכיטקטוני שלי הוא שילוב עבודה ביחד עם אמן, צייר, פסל".
 כך נולדה השותפות בין מנחם באר ז"ל ומשה סעידי יל"א בתכנון בית הבנים.

מנחם באר כותב – "אני עיצבתי את המבנה, בתוכו האולם עם הכיפה הגאודזית המפורסמת של באק ומשה תרם את עיצוב חדר הזיכרון ואת הקרמיקה האמנותית לציפוי המגדל, המרשימה בחוזק ביטויה"

(מתוך על שילוב אמנות פלסטית בארכיטקטורה אדריכל מנחם באר).

משה סעידי ומנחם באר שיתפו פעולה בעבודות משותפות נוספות – חדר האוכל בקבוץ געתון, בית הספר במזרעה, בית הספר בערב אל ארמשה, מפעל הפיס בחדרה וחדרי אוכל בקיבוצים. ומשה סעידי מוסיף על ייחודו של מנחם באר, כמשתף פעולה עם אמנים: "מעטים הם האדריכלים המוכנים "לחלק שטחים" לאמנים ולשלב יצירתם במבנה האדריכלי שהם בונים. מנחם מנחה ומוביל עד הפרט האחרון. הוא שומר על הבניין שלו מכל רע בקפדנות כמעט אובססיבית. מכבד את הטוב, המועיל, המוסיף והמקשר בין שטחיו שלו לבין קווי הצבע והצורה של האמן, כי המבנה הוא סך כל האידאות והוא נועד לשימוש לשנים רבות. בשיחות ובפגישות עם מנחם באר הרגשתי תמיד כאילו אני נמצא במעמד היסטורי מרגש, החוזר על עצמו שוב ושוב. היסודות הלימודיים, החינוכיים והסביבתיים שמהם ספג את היו בדיוק אלה שהובילו אותו לרעיון של שילוב אמנות באדריכלות. בדרך העשייה של שילוב האמנויות אין מנצחים ואין מנוצחים, קו אל קו, שטח מול שטח, משולבים ומשוחחים ביניהם, מתאימים זה לזה ומקרינים שלמות והרמוניה. הבנתו בתכניות ובחומר, הסבריו הענייניים, בפירוט ובגובה העיניים, הולידו בסופו של תהליך ארוך במיוחד מבנה מונומנטלי, פונקציונלי, המשלב חומר ורוח עם אמנות התכנון והבניה... מדובר בבניין עם כיפה מיוחדת מסוגה בישראל, נטולת עמודים תומכים, מעל אולם של 1,000 מקומות ישיבה, תקרת הבמה מתנשאת לגובה של 30 מ' ומגדל הזיכרון לגובה של כ- 18 מ'.

מנחם יצר בחכמה רבה בימה לדיונים פוריים בנושא שילוב האמנות בבנייה. פעילותו זו כבשה אותי, גם כנותן, המוסר המקצועי שלו, דאגתו לשלמות והחיפוש אחר האמת, החשיבות העצומה שהוא מייחס לקהל ולקהילה שבשבילים הוא בונה, הידיעה שלא כל החכמה נמצאת אצלך, האדריכל ושצריך כל העת להקשיב ולהיות קשוב." (מתוך: על שיתוף פעולה בין אדריכלות לאמנות משה סעידי)